

Bild: TriArt

Så jävla easy going

Som Joanna själv uttrycker det har hon "ganska maxad adhd" och nu finns det inte pengar till ny medicin. Pappa är deprimerad och sitter mest klistrad i soffan framför ytliga frågeprogram. Typiskt att Audrey dyker upp på tyskans speeddejting just då - även om den just blev sjukt mycket roligare!

Så jävla easy going har sina ingredienser till trots grunden i den romantiska komedin med Göteborgs stad som canvas, ströslat med huvudkaraktärens avsaknad av adhd-medicin. Det är en växa-upp-skildring om gymnasieliv, kärlek, sex, sorg och att hantera tonåren med neuropsykiatrisk diagnos. Denna handledning ger förslag på övningar som utgår från filmens teman adhd, ekonomisk utsatthet, sex/kärlek och om hur bok blir film.

Om filmhandledningen

Film är ett spännande och mångfacetterat pedagogiskt verktyg. Våra filmhandledningar är gjorda för att led-saga dig som lärare i att använda filmmediets många möjligheter i undervisningen. Eftersom du bäst känner dina elever bör åldersrekommendationen, som här är från årskurs 8, ses som en fingervisning. Handledning-en kan användas som en förberedelse, och ett stöd och för att öppna upp för frågeställningar och diskussioner. Det är ingen manual som måste följas i föreslagen ordning. Välj istället utifrån dina elevers behov, och den tid som ni kan avsätta om ni vill diskutera utifrån tema, i samband med något särskilt skolämne eller djupstude-ra aspekter som exempelvis filmens form. Förbered er gärna genom att se filmens trailer. Den här filmhandled-ningen innehåller också klipp som ett stöd för minnet och underlag för diskussions-frågorna.

Filmen och läroplanen

Att använda film i undervisningen betyder en dubbel insats – eleverna får tillfälle att få fördjupade ämnes-kunskaper samtidigt som de tränar sina färdigheter i filmkunnighet – att tolka och kritiskt förhålla sig till rörliga bilder.

Så jävla easy going kan med fördel tas upp i svenska utifrån målet om argumentationsteknik samt dess film-kunnighetsaspekter och målet ”centrala motiv, berätt-arteknik och vanliga stildrag i fiktivt berättande, till exempel skönlitteratur och teater samt i film och andra medier”. I samhällskunskap diskuteras de mänskliga

rättigheterna/Barnkonventionen där filmen tar upp målet ”identitet, relationer och sociala livsvillkor” och aspek-ter av privatekonomi som också är ett mål.

I idrott och hälsa krockar film i ”den fysiska aktivitetens och livsstilens betydelse för kroppslig förmåga och hälsa” samt diskussioner kring ”kosthållning, droger och dopningspreparats betydelse för hälsa och prestation”.

Filmen är också en tacksam språngbräda för att diskute-ra aspekter i det nya ämnesområdet sexualitet, samtycke och relationer, som ska ”främja elevernas hälsa och välbefinnande” och ”utveckla elevernas kritiska förhåll-ningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang”.

Handling

En medicinburk öppnas, ett piller tas och Joanna drar till sin KK Matheus. Det är ju en alldeles gratis fritids-sysselsättning. Efter det måttligt engagerande ligget får vi veta att Matheus är i marijuana-branschen. Joanna får med sig en stor påse kondomer han fått från jobbet, de behövs ju ändå inte nu när han bara är med henne. Joan-na tycks dock inte notera hans försök en uttalad relation.

Efter det sedvanliga plankade badet påminner en te-lefonnotis om att det är dags att hämta ut ny medicin. Joanna upptäcker att de senaste apoteksfakturorna inte är betalda och förklarar för den svårflörtade apoteka-ren att hon verkligen blir skitjobbig utan medicinen. Till råga på allt räcker inte sedeln i handen till mat och tamponger i affären, så mensskydden får offras. Hemma hittar hon sin pappa som vanligt framför frågesports-

Bild: TriArt

programmet och Joanna förklarar läget med medicinen. Pappan undrar om hon kan klara sig utan några dagar, Joanna protesterar. Nu vet vi att Joanna är den som får offra sitt eget välmående, skolgång och fritid på grund av pappans svårighet att ta tag i situationen och/eller söka hjälp.

Joanna försöker sälja kondomerna i skolan. I samma veva är det speeddejting på tyskan och hon fattar tycke för Audrey, men Audrey ställer intima frågor som Joanna tycker är påträngande och stressande – i synnerhet utan medicinen till hjälp. Joanna försöker komplettera inkomsterna genom att sälja hushållsapparater i pantbanken. Går sådär. På vägen hem upptäcker hon Audrey inne på en biograf och de tar en ”rökpaus” och bekantar sig med varandra ytterligare. Adhd-symptomen blir allt mer påtagliga och hon blir motoriskt rastlös, minnet försämras, ljud förstärks och hon får stroboskop som blixtrar till i hjärnan.

Desperat försöker Joanna få jobb, men fastnar i moment 22. Hur ska hon få jobb för att få erfarenhet när det krävs erfarenhet för att få jobb? Till råga på allt är hon ensam i sorgen efter sin mamma, pappan vill inte lämna soffan och gå med till graven. Ljusglimten i livet är emellertid Audrey och när hon får höra att hon och hennes gäng ska till badhuset ser hon till att vara där. De bondar i simbassängen men i omklädningsrummet trillar Joannas kondomer ut ur skåpet och Audrey får bilden av att Joanna får kondomerna som betalning av sin KK. Hon ställer in deras planerade träff samma kväll och skyller på jobbet.

Joanna söker ironiskt nog tröst hos Matheus och får syn på ett mail från köparen till hans gräs, Jens. På vägen

hem smyger Joanna förbi biografen där Audrey jobbar och övertalar henne att hänga med ut på stan. Det blir en lyckad kväll, de får ihop det och hamnar i säng hemma hos Audrey. På morgonen messar Matheus att Joanna får låna 2000kr, men Joanna strular till det vilket resulterar i att hon blir utelåst. Hemma hittar hon sin deprimerade pappa i en mörk lägenhet och tvingas använda de lånade pengarna till elräkningen.

Joanna ljuger sig till en nyckel till Matheus skåp av skolvaktmästaren och stämmer träff med Jens via ett fejk-mailkonto. På kvällen smyger hon till skolan för att sno Matheus gräs ur skåpet, men på vägen ut stöter hon på Audrey som börjar tappa tålamodet kring Joannas betende. Audrey distanserar sig från Joanna som är livrädd att berätta hur det ligger till med medicinen, de ekonomiska svårigheterna och pappans depression. Joanna lägger tillbaka gräset i skåpet och går hem. Lösningen blir istället att sno pengarna från köparen ur skåpet på centralen och springa.

Med medicin i kroppen vågar hon berätta för Audrey hur situationen ser ut och vad hon känner för henne. Men Jens vill fortfarande ha tillbaka sina pengar. Oförmögen att betala tillbaka tar hon ett snack med Matheus som är besviken och ledsen på hennes agerande. Joanna lovar att betala tillbaka. Hon vågar anförtro sig åt Audrey som tröstar henne. Pappan följer med henne till graven och tack vare nyfunna flickvännen får hon jobb på biografen.

Filmens form och innehåll

Om eleverna har förståelse inför filmvisningen ökar det möjligheterna att ta till sig filmen och dess teman, vilket i sin tur kan göra att arbetet ger djupare och bredare resul-

Bild: TriArt

tat. Nedan hittar du förslag på övningar att göra innan och efter filmen.

Genre – romantisk komedi

En romantisk komedi definieras enligt Wikipedia som en rolig film med två karaktärer som möts och blir kära, men som skiljs åt på grund av ett gräl eller annat hinder. Inte oväntat övervinns sedan dessa problem och de återförenas och bedyrar sin kärlek för varandra. En romantisk komedi berättas ofta utifrån en kvinnlig rollfigurs perspektiv, då genren ofta setts mest av kvinnor. De kallas också ofta för "chickflicks". På senare tid har det kommit många romantiska komedier som bryter dessa konventioner på olika sätt. Genren har ofta roliga sexuella anspelningar/skämt och detta är en produkt av att romantiken blandats med komedigenren.

Berättande

Mötet: Här träffas vanligtvis en tjej och en kille och det är ofta spännigt och olustigt men på ett roligt och humoristiskt sätt. Karaktärerna har kanske olikheter i personlighet eller åsikter baserat på idén om att motsatser attraheras av varandra.

Komplikationer

Genom filmen dyker det upp det hinder som håller kärleksparet ifrån varandra. När de fått ihop det och vi börjar slappna av händer något stort som ska få oss att undra om det är helt kört nu. Detta är vanligtvis till följd av ett missförstånd eller dålig kommunikation.

"Talet"

Paret kommer över de försvårande hindren och uttalar sin kärlek till varandra. Vanligtvis behövs att en av de två rollfigurerna ska reda ut sin situation och när det är

gjort håller hen ett muntligt "tal" eller kärleksförklaring till kärleksintresset. Alla tidigare missförstånd är som bortblåsta och vi får känslan av att de nu ska leva lyckliga i alla sina dagar.

Miljöer

Utspelar sig ofta på en plats publiken kan känna igen sig på – skola, kontor eller vardagsliv i stort.

Rollfigurer

Kvinnlig huvudperson: Ofta den vars perspektiv filmen berättas ur. Vacker, pålitlig, självständig men har otur i kärlek och ensam.

Manlig huvudperson: Stilig, charmig, smart, vitsig men lite vilsen i livet och vet inte riktigt vad han vill.

Kompisarna: huvudpersonerna har ofta bästa kompisar som inte spelar så stor roll för handlingen, men det är ofta de som ger publiken humor kring situationen. De ger ofta välmenande råd som huvudpersonerna ändå inte bryr sig om. De är mindre attraktiva än huvudpersonerna.

Mentor: lärare, förälder, chef eller liknande som ger stöd och kloka råd.

Bildspråk

Klippningen är ofta sömlös och drar så lite uppmärksamhet till sig som möjligt. Färgerna är glada med mycket ljus – ibland blir ljussättningen mörkare för att spegla en rollfigurs sinnesstämning. Soundtracket har ofta välkända popsånger.

Diskutera romantiska komedier

Inom varje genre har det under filmhistoriens gång vuxit

Bild: TriArt

fram konventioner kring innehåll, rollfigurer och filmiskt berättande. *Så jävla easy going* är en romantisk komedi och innan ni ser den kan ni rikta lite extra uppmärksamhet på formen.

- Nämn några romantiska komedier ni har sett.
- Vilka karaktärer och ingredienser brukar en romantisk komedi ha? Vad händer och i vilken ordning?
- Vet ni några romantiska komedier som bryter dessa konventioner?

Titta på nedanstående trailers och diskutera vad ni ser – känner ni igen de ovanstående typiska ingredienserna för romantiska komedier? Är det några av dem som är annorlunda eller som utmanas?

[The wedding planner](#)

[Trainwreck](#)

[Ego](#)

Filmens trailer

Filmens trailer ska få oss intresserade att se filmen genom att presentera huvudkonflikten, vem den handlar om och vilken genre den här.

Titta på trailern till *Så jävla easy going* [här](#).

- Sammanfatta vad ni såg.
- Vad ser filmen ut att handla om?
- Vem/vilka karaktärer såg ni?
- Vilken typ av miljö utspelar sig filmen i?

- Vad är det för genre? Hur ser ni det?
- Vad var det något som stack ut?

Adhd

- I trailern säger huvudkaraktären Joanna att hon har adhd – maxad.

Vad har ni för föreställning/bild av vad adhd är?

Att arbeta med film:

a) Man brukar säga att regissören är den som ”gjort” filmen. Men vad gör en regissör?

b) Vilka andra yrkeskategorier arbetar med en film? Gör en lista och ta reda på vilken utbildning som krävs.

c) *Så jävla easy going* är regisserad av Christoffer Sandler. Använd till exempel imdb.com eller svenskfilmdatabas.se och ta reda på så mycket ni kan om honom. Vad har han mer regisserat eller arbetat med? Kan ni hitta någon intervju med honom kring filmen *Så jävla easy going*?

Efter filmen - Upplevelse och berättande

- Vad har ni för känsla efter filmen?
- Är det någon scen ni kommer ihåg extra tydligt?

Diskutera sedan i mindre grupper eller helklass vilka känslor ni antecknat och sammanfatta vilka scener klassen kom ihåg. Vad var det som stack ut med just dem?

- Vad hände i dem och hur visades detta för oss? Vilka

Bild: TriArt

val hade regissören gjort?

Filmen utspelar sig i miljöer som är välkända för er – gymnasieskola, biograf, badhus.

- Var det något i filmen som var överklagt eller som inte övertygade i historien tyckte ni?
- Det skojar genomgående om knark och sex i filmen. Tycker ni att filmen tar ställning för eller emot droger? Motivera era svar med exempel ur filmen!

Genre

Fundera på berättelsen, rollfigurerna, miljöerna och klippningen.

- På vilka sätt berättar *Så jävla easy going* enligt rom-com-konventionerna ni diskuterade innan visningen? På vilka sätt gör den inte det?
- Är filmen banbrytande på något sätt?

Filmen har kallats för en hyllning till staden Göteborg med sina många miljöbilder från staden. Men på en väsentlig punkt är den inte alls "Göteborg". Skådespelarna som spelar huvudrollerna pratar inte "göteborska".

- Vad gör det för er upplevelse av filmen? Spelar det någon roll? Blir filmen mer/mindre trovärdig?

Filmens form och innehåll

ADHD – Attention Deficit Hyperactivity Disorder

Jag har adhd, ganska maxad. Och brukar inte vilja prata om det, för då känns det som att det är det jag blir för folk, typ.

- Joanna

Det finns många föreställningar och stereotypa bilder av

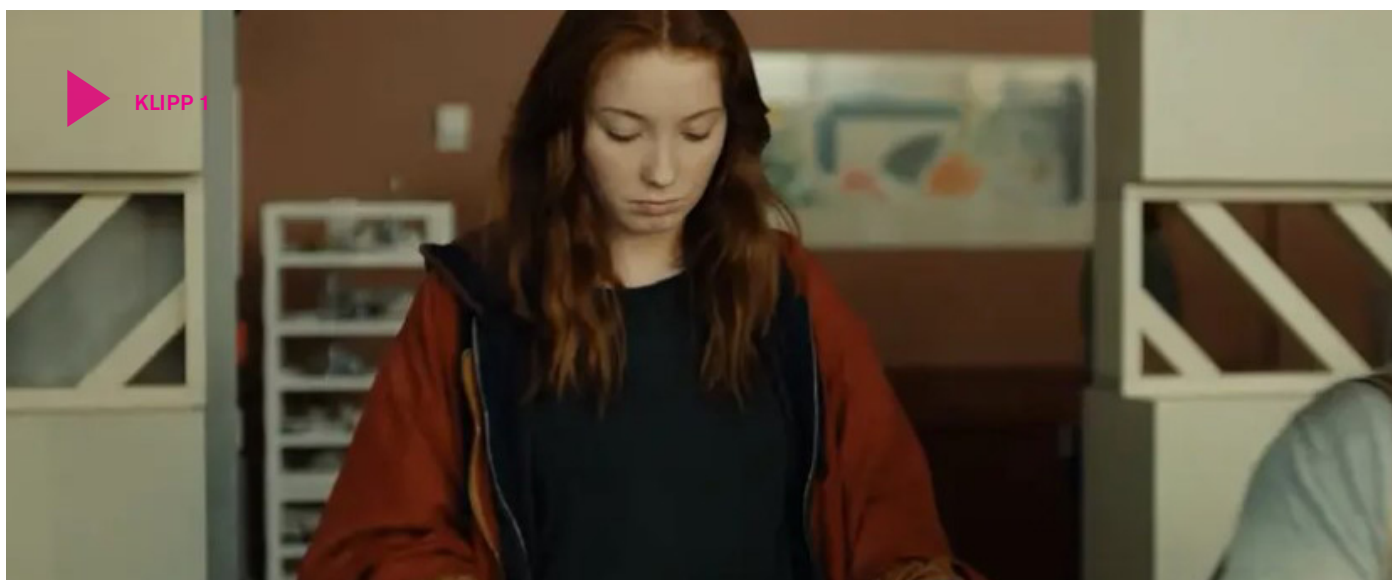
hur en person med Adhd beter sig och vad det beror på. Forskningen vet idag att Adhd inte är en psykisk sjukdom utan det handlar om nedsatta exekutiva förmågor att till exempel bibehålla uppmärksamheten. Det är en beskrivning av många olika symptom, beteenden och svårigheter som beror på en biologisk nedsatt förmåga. Det handlar följaktligen inte om dålig uppfostran eller lathet. Personer med adhd är ofta nyfikna, kreativa och drivande. Något Joanna visar prov på när hon försöker lösa sin situation.

- Vad ger filmen för bild av adhd? Stämmer den med den bilden ni hade?

Vid adhd är det vanligt att ha svårigheter med sitt arbetsminne och det blir ofta svårt att utföra en aktivitet eller uppgift från början till slut. Det är svårt att styra tankar eller impulser. Det kan också vara svårt att behålla motivationen tillräckligt länge för att stå ut med motgångar eller obehagliga känslor. Att ha adhd kan vara som att ha en inre motor som aldrig stannar, samtidigt som det är svårt att få ordning på alla tankarna som brusar runt samtidigt i hjärnan. Tankarna är alltid på väg någon annanstans. Det innebär ofta att personen tar in alla intryck, men samtidigt har svårt att sortera eller filtrera bort det som är onödigt. Det blir omöjligt att prioritera. Det är samma diagnos hos tjejer och hos killar men det kan ta sig olika uttryck, kanske på grund av skillnader i sociala förväntningar beroende på kön.

Tonårstiden är för de allra flesta förknippad med stress, social osäkerhet och kanske till och med psykisk ohälsa – men för flickor med adhd blir dessa aspekter särskilt påtagliga. Det kan vara lätt att använda Joannas diagnos som förklaringsmodell till allt jobbigt i filmen, men en del är också helt vanliga tonårsproblem.

- Vilka problem stöter Joanna på som kan förklaras av att vara tonåring och vara på väg att bli vuxen?

Klipp 1
Källa: TriArt

• Vad får Joanna för problem och symptom på sin adhd? Ge exempel på hur detta visas för oss i filmens berättande!

• Hur visar filmen för oss hur Joanna mår på insidan? Finns det några metaforer i filmen?

• Kan adhd ge olika symptom för tjejer och killar?

Adhd kan ge svårigheter med uppmärksamheten vilket gör att man kanske missar vad som sägs eller missar sociala signaler, det gör att det lätt slinker ut opassande kommentarer, att man känner sig dum eller blir retad för att man inte hänger med. Joanna minns till exempel inte vad hon sagt eller vad hon har fått för svar.

• Hur visas Joannas svårigheter med arbetsminne i filmen?

Det är vanligt att ha olika strategier för att hantera sina ADHD-symptom i olika situationer till exempel piller på ett armband som Joanna gör, röra på sig etc.

• Vad har Joanna för strategier för att hantera sina svårigheter?

Joanna hamnar i den ena märkliga situationen efter den andra, i synnerhet med Audrey som börjar att känna sig sårad av hennes beteende.

• Varför vill inte Joanna berätta om sin adhd för Audrey?

• Vilka andra typer av NPF- diagnoser finns det? Vad utmärker dem?

Ekonomisk utsatthet

Joanna har inte pengar till sin medicin, tamponger och

mat. Hon får tacka nej till socialt liv grund av sin ekonomiska situation. Hon försöker på alla sätt skramla pengar till medicinen och för att lösa sin situation försöker hon sälja de saker hon har hemma. Precis när hon lyckats låna pengar av Matheus stängs elen hemma av och hon måste betala den.

Gör en närläsning av nedanstående klipp. Titta på [klipp 1](#).

• Vad är det som händer här?

• Vad får ni för känsla av klippet?

• Hur känner sig Joanna?

• Vad tror ni att kompisarna tänker?

Enligt Rädda barnen har alltför många barnfamiljer, i synnerhet de med en ensamförsörjande förälder fått det svårare att betala räkningar. Den ekonomiska utsattheten bland barn och deras familjer var 2019 9,2 procent, vilket motsvarade 196 000 barn i Sverige.

Joanna blir desperat i filmen och tar till olagliga metoder för att få tag på pengar till sin medicin.

• Vad beror Joannas och hennes pappas situation på?

• Vilka andra sätt hade Joanna kunnat lösa sin situation på? Finns det sätt de kan få hjälp på?

• Hur ser den ekonomiska utsattheten ut i området/kommunen där ni bor?

Barnkonventionen statuerar att alla barn har rätt till en levnadsstandard som främjar deras fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling. Föräldrarna har huvudansvaret för att säkerställa detta,

Klipp 2
Källa: TriArt

samtidigt som konventionen också uttrycker att det måste ske inom ramen för föräldrarnas förmåga och ekonomiska resurser. Staten har också ett ansvar att bistå föräldrar och andra som är ansvariga för barnet att skapa dessa förutsättningar. Vid behov ska staten ge bistånd och stöd, särskilt när det gäller mat, kläder och bostad.

- På vilka sätt uppnår inte Joannas situation barnkonventionens mål?
- Hur tror ni att den här situationen på sikt skulle påverka henne om den fortgår?

Kärlek och sex

Nästan så att knark hade känts mindre konstigt dock.
– Audrey

Filmens huvudspår är hur Joannas och Audreys relation utvecklar sig och hur svårigheterna i Joannas liv och hennes ovilja att vara öppen med Audrey stundtals sätter käppar i hjulet. Att vara människa och ha sex och relationer kan vara utmanande i sig, att dessutom vara tonåring med adhd-svårigheter skapar rejäla utmaningar. Sex och skämt om sex är genomgående i filmen – i synnerhet när Joanna säljer kondomer mellan skåpen. Hon försöker att släta över det hela genom att säga att det är ju i alla fall inte knark hon säljer, varpå Audrey svarar: ”Nästan så att knark hade känts mindre konstigt dock”. Vad säger det om ungdomars syn på sexualitet kontra droger?

- Hur visar Matheus att han är intresserad av Joanna?
- Hur visar filmen att Joanna och Audrey är intresserade av varandra?
- Hur skildras sexet mellan Joanna och Matheus kontra Joanna och Audrey – vilka val gör regissören här? Vad

ger det för effekt/känsla?

- Hur tror ni att Joannas beteende under filmens gång ser ut från Audreys perspektiv? Hur skulle Joanna kunna göra annorlunda? Hur kommunicerar hon till exempel?
- Vad händer när Joanna vågar öppna sig och lita på Audrey och berätta vad som är jobbigt?

Kärlekens språk

I scenerna som leder fram till filmens mittpunkt slappnar Audrey och Joanna av och vi får se hur deras kärlek växer fram. Vi ska titta på hur det berättas i bilder.

Titta på [klipp 2](#).

- Titta på klippet en gång. Sammanfatta vad som händer.

Titta på klippet flera gånger till och titta särskilt på:

- [kamerans vinklar](#)
- Hur [kompositionen](#) ser ut, alltså vad vi ser i bild
- [Klippningen](#) och övergångar
- Hur [ljud](#) och [musik](#) låter

Varför tror ni att filmskaparen har valt att skildra det på just det här sättet i filmen? Vad får dessa val för effekt/känsla? Hur bidrar det till historien? Ger det oss några nya kunskaper om [rollfigurerna](#)?

Många filmer som skildrar kärlek mellan två personer av samma kön kretsar kring att det skulle vara svårt, problematiskt eller traumatiskt för både rollfigurerna och omgivningen. Men här kommenteras det inte alls, det är normaliserat och görs ingen stor grej av.

- Hur skildras Joannas och Audreys kärlekshistoria här?

Klipp 3
Källa: TriArt

Vad är det som är problemet istället?

- Hur brukar kärlek mellan två personer av samma kön skildras i film? Ge exempel!

Adaptioner - bok blir film!

Cinema is still playing second fiddle to literature.
– Rabindranath Tagore

Ovanstående citat är från 1929 – ändå känns det igen. Inte i mängden medier som konsumeras, men i det kulturellt ansedda värdet. Kanske har ni någon gång hört någon säga att ”boken var bättre” eller att ”originalet” (här underförstått litteraturen) var bättre. Men det är viktigt att komma ihåg att de versioner som kommer i andra medier inte är underlägsna, flera versioner av samma historia existerar parallellt med varandra. Inte i en vertikal hierarki.

Historier har alltid berättats i olika medier och när en historia byter medium förändras också förutsättningarna att berätta med liksom dess paketering. Olika medier har också olika sätt att engagera publiken på, liksom olika verktyg att göra det med. En adaption är en form av repetition, men utan att kopiera - förändring är oundviklig. Alla verk är av samma vikt och bär på lika mycket budskap, kulturella markörer och sätt att beröra. Därför är ordet ”original” inte relevant. Det blir som att jämföra äpplen och päron.

Adaptioner kan ses överallt idag – på tv, film, på scenen i form av musikal, dansföreställningar och pjäser, på internet, i litteratur och i serieböcker.

- Kan ni ge exempel på berättelser och i vilka olika medier det finns adaptioner av dessa?

Film och roman - introduktionen av Matheus

Att växla mellan olika medier som berättar samma historia kan ge eleverna en djupare förståelse för berättelsen. Vi lär oss olika och ju fler sätt vi får ta del av en berättelse på desto större möjlighet att tillgodogöra oss kunskap.

Nedanstående scen inleder filmen och presenterar oss för Joannas KK Matheus. Vi ska öva på att närläsa klippet och fokusera på filmens berättande för att sedan jämföra med motsvarande scen i romanen.

Titta på [klipp 3](#) en gång.

- Sammanfatta vad som händer
- Vad får vi veta om Matheus och Joanna i klippet?

Titta på klippet flera gånger till och lägg extra märket till:

- kamerans vinklar
- Hur kompositionen ser ut – alltså vad vi ser i bild
- Klippningen och övergångar
- Hur ljud och musik låter.

- Vad får ni för känsla av klippet? Vad är det som gör att ni känner så?

Läs sedan motsvarande scen i romanen (Sidan 19-20) där vi träffar Matheus första gången:

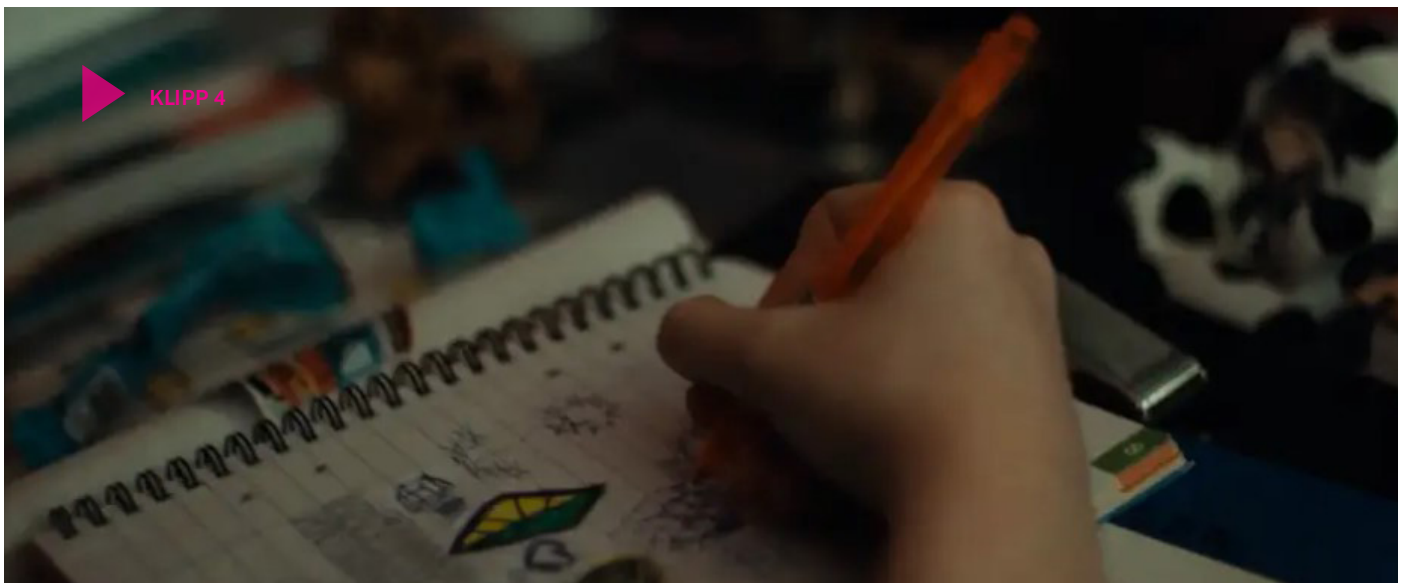
”Jag ringde på några gånger till men han öppnade inte, så jag gläntade på brevlådan och tittade in. Såg de skitiga lila Conversen ligga på hallmattan ihop med tidningen Mitt i södermalm. Så dök plötsligt hans nakna fötter upp därinne. Jag släppte luckan och han öppnade, det svarta håret rufsigt. Gråmelerade mysbyxor och t-shirt. Jag älskade när han var klädd så där slappt. Det var så lätt att klä av honom då. Han log.

- Hej, sa han nyvaket, är du här?

- Ja, sa jag andfått. Vill du ha sex?

Han skrattade liksom överrumplad.

- Jag vaknade nyss, men sure, det är klart att jag vill. Det

Klipp 4
Källa: TriArt

vill jag väl alltid med dig.

Jag klev in genom dörren och hånglade honom bakåt, rakt upp mot toadörren. Kände hans kuk mot mitt höftben genom det mjuka tyget. Han slöt ögonen, men inte jag, jag ville se allting. Det kändes som om tusentals små kolsyrebubblor hade frigjorts och nu låg precis under min hud, vibrerande av förväntan.

- Fan vilket trevligt sätt att vakna på, mumlande han in i min hals, gjorde den fuktig och varm med sin andedräkt. Och jag lät jackan, mössan, allting falla.”

• Vad får ni för känsla av detta stycke i romanen? Vad är det som gör att ni känner så?

• Vad finns det för skillnader och likheter mellan filmscenen och romanstycket?
Vad får ni för känsla av vem Matheus eller Joanna är i de respektive medierna?

• Varför tror ni att filmskaparen har valt att skildra det just det här sättet i filmen? Vad får dessa val för effekt/känsla? Backa upp era svar med exempel från filmen och stycket ur romanen.

Film och roman – Joannas Adhd

Ni ska nu få göra samma övning med scenen som berättar för oss om Joannas adhd-symptom. Titta först på [klipp 4](#) ur filmen.

Sammanfatta vad som händer i klippet. Titta sedan några gånger till och titta extra på hur filmen berättar genom:

- kamerans vinklar
- Hur kompositionen ser ut – alltså vad vi ser i bild
- Klippningen och övergångar
- Hur ljud och musik låter

• Vad gör regissören för val? Vad ger det er för känsla kring Joannas adhd?

Romanen

Så här beskrivs Joanna på sidan 11 i boken:

”Jag som hade ett burleskt nöjesfält i min hjärna. En veritabel freakshow, komplett med sjungande dvärgar, skäggiga damer och rostiga, skevande pariserhjul. Och en experimentell jazzorkester med trumpet, tromboner, althorn, ja full blåssektion mitt i värsta crescendo. Och en djurpark, med skabbiga gamla björnar, olyckliga elefanter och ylande inavlade vargar. En t-central i rusningstid, med hetsande förortsmorsor, svarta killar i säckiga byxor som haltade fram och stammande bingo-lottoförsäljare i rullstol. Och ett analogt twitter, rösterna, infallen, idéerna som monologlik bara skreks rakt ut. Det hade jag att jobba mot.”

• Vad får ni för känsla av detta stycke i romanen? Vad är det som gör att ni känner så?

• På vilka olika sätt skildras Joannas Adhd i filmscenen respektive stycket i romanen? Vilka verktyg används?

• Varför tror ni att filmskaparen har valt att skildra det på just det här sättet i filmen? Vad får dessa val för effekt/känsla? Backa upp era svar med exempel från filmen och stycket ur romanen.

Hela romanen och filmen

Efter att ni har sett filmen kan tröskeln att läsa hela romanen ha sänkts. Som nämnts är det oundvikligt att vissa delar av berättelsen förändras när de byter medium, detta för att berättelsen ska skildras med helt andra verktyg. I *Så jävla easy going* är det ganska mycket som skiljer, vilken stad/miljö den utspelar sig i, borttagna storylines, rollfigurer som slagits ihop till en, etc. Joannas familje-

Bild: TriArt

situation skiljer sig också då mamman är kvar i livet i romanen. Här i form av en refuserad författare som vägrar jobba eftersom hon jobbar på nästa roman som ska bli succé. Detta kan påverka hur vi upplever pappans depression. I filmen orsakas den av mammans bortgång, i romanen ges den ingen förklaring utan är bara något han ofta drabbas av.

- Efter filmen har vi diskuterat teman som ekonomisk utsatthet, adhd, kärlek och sex – Hur berättas det om dessa teman i romanen? Finns det likheter och skillnader? Vad får ni för känsla i romanen respektive filmen?
- Finns det några skillnader när det gäller rollfigurer? Vilka vi får träffa och hurdana de är? Hur påverkar det er upplevelse av historien? Fördelar? Nackdelar?
- I boken har Joanna sin mamma kvar i livet. Varför ändras detta i filmen tror ni? Vad ger det för effekter till historien? Ge exempel!
- Hur upplever ni dialogen i filmen respektive boken?

Gruppuppgift – migrera en berättelse

Välj en roman, dikt, tv-spel eller dikt och gör er egen version som kortfilm av den. Vilket medium väljer ni? Kanske en kortfilm? En novell? En seriestripp? Vilka delar av historien vill ni behålla? Hur kan det se ut i den nya versionen?

TIPS PÅ FÖRDJUPNING

Se

I rymden finns inga känslor

Svensk långfilm från 2010 av Andreas Öhman
Filmen handlar om 18-åriga Simon med Aspergers syndrom som försöker hjälpa sin äldre bror att hitta en flickvän.

Läs filmens [handledning](#).

Till dig som inte har adhd

Kortfilm från 2014 skriven av Jessica Hjert Flood på Nestor förlag.

En text med förhoppningen att väcka tanke, igenkänning, föreståelse och öppna upp till diskussion. Se [filmen](#)

Sorry we missed you

Långfilm från 2019 av Ken Loach, Storbritannien
Om ekonomisk utsatthet och hur barnen hamnar i kläm. Filmen går att se på [Filmriket Play](#) och filmhandledning finns.

Adhd har ingen ålder

Utbildningsfilm från Kanada som visar skillnader och likheter med Adhd utifrån ålder och genusperspektiv. Läs mer om [filmen](#).

Läs

Riksförbundet Attention har [informationsmaterial om Adhd](#)

"ADHD- från duktig flicka till utbränd kvinna", Faktalitetatur från 2020.

Forskaren Lotta Borg Skoglund lyfter problematiken kring att den största delen av forskningen om Adhd utgår från pojkar/män. Här lyfter hon fram erfarenheter hon fått i sitt eget arbete kopplat till forskning.

För fördjupade samtal kring sex- och samlevnadsfrågor finns RFSUs metodbank med [material](#) för dig som lärare.

Fler [filmhandledningar](#) på temat. sexualitet, relationer och samtycke.

UR play – [om mänskliga rättigheter och HBTQ:](#)

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Sverige, 2022

Regissör: Christoffer Sandler

Manusförfattare: Christoffer Sandler, Lina Åström, Jessika Jankert, Linda-Maria Birbeck, Jenny Jägerfeld

Producent: Annika Hellström, Erika Malmgren

Klippning: Jens Christian Fodstad, Robert Krantz

Foto: Nea Asphäll

Originalmusik: Gustaf Spetz

Medverkande: Nikki Hanseblad, Melina Benett

Paukkonen, Shanti Roney, Emil Algeus

Distributör: TriArt Film

Filmen kan också finnas i utbudet hos din mediecentral.

REDAKTION

Text: Helena Sandberg

Redaktör: Anna Håkansson

Svenska Filminstitutet, mars 2022

KONTAKT

filmiskolan@filminstitutet.se

filminstitutet.se/filmpedagogik

Observera

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar.

Här kan ni lära er mer om hur en hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.

filminstitutet.se/skolbio